

Från: Ålands rättshjälpsbyrå / Gard Larpes, led.off.rb.

Till: Riksdagens lagutskott

Ref. Utlåtande gällande RP 26/2016 rd

UTLÅTANDE:

1. Namn frågan:

- a. "Ålands rättshjälpsbyrå", är inarbetat och kort, och det finns inte behov att ändra namnet på byrån då verksamheten är avsedd att fortsätta utan förändring. Byrån är avsedd att fortsättningsvis bestå av ett "rättshjälpsenhet" samt ett "intressebevakningsenhet". Således används benämningen "Ålands rättshjälpsbyrå" nedan då det avses byråns verksamhet efter aktuell ändring av byråstruktur.

2. Språk frågan:

- a. I propositionen nämns och beaktas inte att Landskapet Åland är enspråkigt svenskt, vilket innebär utöver geografisk även språklig isolering. Samt att Ålands rättshjälpsbyråns personalen, förvaltning och ämbetsspråket är enspråkigt svenskt. (se Självstyrelselag för Åland, 36 § 1 mom). För att självstyrelselagens anda och lagstiftning inte kringås eller glöms bort, innefattande även personalens och allmänhetens intressen och jämlika behandling, så bör språkfrågan såsom den berörs på Åland lyftas fram och beaktas i lagförslaget.
- b. Ålands rättshjälpsbyrå, bör fortsättningsvis vara ett självständigt ämbetsverk. Eftersom Åland är det enda distriktet vars personal och förvaltningsspråk är enspråkigt svenskt.
 - i. Språkligt avviker förvaltningen på Åland till 100 % från övriga riket, varmed förvaltningen skulle vara ineffektiv och bristfällig ifall den skulle tillhandahållas av något distrikt i riket som inte är till 100 % svenskspråkigt.
 - ii. Primärt föreslås att Ålands rättshjälpsbyrå utgöra en skild 7:e svenskspråkig distrikt. Alternativt föreslås att Ålands rättshjälpsbyrå ingår i ett annat distrikt, såsom en självständig svenskspråkig förvaltningsenhet, vars ledande offentliga rättsbiträde utser personalen och även i övrigt ansvarar för byråns svenskspråkiga förvaltning.
- c. Det bör finnas en ledande allmän intressebevakare på Åland. Detta på grund av enhetens geografiska och språkliga isolering, varmed det behövs lokalt tillräcklig akademisk kunskapsnivå i verksamheten.

3. Förslag på ändring av lagförslag:

- a. 1§ 1 moment sista mening ändras:
 - i. från: "På Åland produceras tjänsterna dock av en rättshjälps- och intressebevakningsbyrå."
 - ii. till: "På Åland produceras tjänsterna av Ålands rättshjälpsbyrå."

1. På finska: "Ahvenanmaalla mainitut palvelut tuottaa Ahvenanmaan oikeusaputoimisto."
- iii. eller till: "På Åland produceras tjänsterna av Ålands rättshjälpsbyrå, som även utgör ett eget distrikt."
 1. På finska: "Ahvenanmaalla mainitut palvelut tuottaa Ahvenanmaan oikeusaputoimisto, joka myös muodostaa oman piirin."
- b. 2§ 3 moment erhältler ny 3:e och 4:e mening efter nuvarande 2:a mening:
 - i. "Ledande offentliga rättsbiträde vid Ålands rättshjälpsbyrå utses av ministeriet. Ledande offentliga rättsbiträde vid Ålands rättshjälpsbyrå utnämner övriga personalen inom rättshjälpsbyrån."
 1. På finska: "Ahvenanmaan oikeusaputoimiston johtavan julkisen oikeusavustajan nimittää oikeusministeriö. Ahvenanmaan oikeusaputoimiston johtava julkinen oikeusavustajan nimittää toimistonsa muun henkilökunnan."
 - ii. "Ledande offentliga rättsbiträde vid Ålands rättshjälpsbyrå utses av Direktören för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet. Ledande offentliga rättsbiträde vid Ålands rättshjälpsbyrå utnämner övriga personalen inom rättshjälpsbyrån."
 1. Eller på finska: "Ahvenanmaan oikeusaputoimiston johtavan julkisen oikeusavustajan nimittää Oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja. Ahvenanmaan oikeusaputoimiston johtava julkinen oikeusavustajan nimittää toimiston muun henkilökunnan."
- c. 2§ erhältler ny 5:e moment:
 - i. "Ålands rättshjälpsbyrås ledande offentliga rättsbiträde fastställer arbetsordningen och avgör övriga ärenden som gäller Ålands rättshjälpsbyrå, om det inte föreskrivs eller i arbetsordningen bestäms att ärendena ska avgöras av någon annan tjänsteman."
 1. På finska: "Ahvenanmaan johtava julkinen oikeusavustaja vahvistaa Ahvenanmaan oikeusaputoimiston työjärjestyksen ja ratkaisee muut toimistoa koskevat asiat, jos niitä ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty muun virkamiehen ratkaistaviksi."
- d. 3§ sista mening ändras:
 - i. från: "Vid Ålands rättshjälps- och intressebevakningsbyrå ska det finnas ett ledande offentligt rättsbiträde samt ett tillräckligt antal andra anställda."
 - ii. till: "Vid Ålands rättshjälpsbyrå ska det finnas ett ledande offentligt rättsbiträde, en ledande allmän intressebevakare samt ett tillräckligt antal andra anställda."
 1. På finska: "Ahvenanmaan oikeusaputoimistossa on johtava julkinen oikeusavustaja, johtava yleinen edunvalvoja ja tarvittava määrä muuta henkilökuntaa."



Gard Larpes, ledande offentligt rättsbiträde
Ålands rättshjälpsbyrå
Torggatan 26 A, 22100 Mariehamn
Tel. 0295661801,
E-post: gard.larpes@om.fi